

Dosarul nr. 2rci-44/2022
2-19111706-01-2rci-14122022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (A. Arhip)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (E. Clim, S. Iorgov, I. Secrieru)
Instanța de revizuire: Curtea de Apel Chișinău (E. Clim, S. Iorgov, I. Secrieru)

D E C I Z I E

11 ianuarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Mariana Pitic
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Corjița Natalia, reprezentată de avocatul Doroftei Roman,

în cauza civilă, în cadrul procesului de insolvență a Societății Comerciale „Ecosem Grup” Societate cu Răspundere Limitată, în planul procedurii de restructurare,

împotriva încheierii din 15 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Corjița Natalia, reprezentată de avocatul Doroftei Roman, împotriva deciziei din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

În procedura Judecătoriei Chișinău, sediul Central, se află în proces de examinare cauza de insolvență intentată în privința SC „Ecosem Grup” SRL în planul procedurii de restructurare.

La 24 mai 2021 administratorul insolvenței, Balan Vladimir a depus cerere cu privire la radierea din Registrul bunurilor imobile a notării înregistrate în favoarea investitorului Fedic Alexandru asupra bunului imobil cu numărul cadastral xxxx, care reprezintă masa de datorii a SC „Ecosem Grup” SRL și stabilirea că încheierea emisă constituie temei de radiere a notării contractului de investiție în construcție încheiat între Fedic Alexandru și SC „Ecosem Grup” SRL în privința bunului imobil cu numărul cadastral xxxx.

În motivarea acțiunii a indicat că, în cadrul procesului de insolvență intentat în privința societății de datorii, creditorul Fedic Alexandru a înaintat creanța garantată în mărime de 16 116 de euro, apărută în temeiul contractului de investiție în construcția apartamentului nr. xxx, amplasat în mun. Xxxx și creanța chirografară în mărime de 50 000 de lei, apărută în temeiul contractului de investiție în construcție nr. 16 din 04 aprilie 2014, obiectul căruia l-a constituit construcția garajului nr. 16, din același bloc locativ. Ambele creanțe au fost validate de instanța de insolvență în modul solicitat de creditor. În special, creanța chirografară a fost validată prin

încheierea din 22 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, menținută prin decizia din 02 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

A relatat că, prin hotărârea din 02 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost confirmat planul de restructurare al SC „Ecosem Grup” SRL. În condițiile pct. 6.6.10 din planul de restructurare, Fedic Alexandru nu a depus cerere de continuare a relațiilor în temeiul contractului de investiție sus-indicat privind construcția garajului nr. 16. Respectiv, bunul imobil menționat urma a fi expus vânzării către terți. Însă, potrivit datelor din Registrul bunurilor imobile, în privința garajului cu numărul cadastral xxxx este notat contractul de investiție în construcție nr. 16 din 04 aprilie 2014, fapt ce împiedică debitorul și administratorul insolvenței să valorifice bunului și respectiv, creează obstacole la executarea planului de restructurare.

Prin încheierea din 30 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea depusă de administratorul insolvenței, Balan Vladimir cu privire la anularea măsurilor de limitare în dreptul de administrare și de valorificare a masei debitoare.

Prin decizia din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins recursul declarat de administratorul insolvenței SC „Ecosem Grup” SRL, Balan Vladimir și menținută încheierea din 30 septembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

La 23 august 2022, avocatul Doroftei Roman, în interesele Nataliei Corjița, a înaintat cerere de revizuire a deciziei din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea cererii de revizuire, casarea deciziei instanței de apel și examinarea recursului depus de SC „Ecosem Grup” SRL.

Prin încheierea din 15 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Corjița Natalia, reprezentată de avocatul Doroftei Roman, împotriva deciziei din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

La 05 decembrie 2022, Corjița Natalia, reprezentată de avocatul Doroftei Roman, a declarat recurs împotriva încheierii din 15 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat casarea încheierii, cu remiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea recursului s-a invocat că, în procesul examinării cauzei nominalizate au fost admise mai multe erori procedurale care afectează drepturile reclamantului prin prisma jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului.

A indicat recurenta că temei de declarare a cererii de revizuire constituie prevederile art. 449 lit. b), c), h) din Codul de procedură civilă, că au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii, instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces și Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională

A relatat recurenta că, din materialele cauzei rezultă că între SC „Ecosem Grup” SRL și Corjița Natalia urmează să fie perfectat un contract de vânzare-cumpărare a garajului cu nr. cadastral xxxx, în acest sens, a fost eliberat contul spre plată de către

SC „Ecosem Grup” SRL. Ulterior, Corjița Natalia și-a executat obligația și a achitat către SC „Ecosem Grup” SRL mijloacele bănești pentru procurarea garajului. Materialele cauzei atestă că la momentul judecării cauzei, proprietar al garajului litigios era - Corjița Natalia, deci, aceasta urma să fie atrasă obligatoriu în proces.

Menționează că, în acest mod instanța de apel nu a stabilit pe deplin situația de fapt, la care puteau fi aplicate dispozițiile legale în materie. Or, Fedic Alexandru eludând normele legale și în scopul de a induce instanța în eroare nu a comunicat aceste aspecte, fapt care a dus la emiterea unei decizii arbitrare și superficiale, cu încălcarea drepturilor legale ale Nataliei Corjița.

Consideră că Nataliei Corjița îi sunt încălcate drepturile fundamentale de acces la justiție, la judecarea cererii în mod imparțial și în termen rezonabil, drepturi și valori acordate justițiabililor și protejate atât prin acte interne cât și internaționale. Or, în situația creată instanța a întrecut orice limită fiind lezate principiile fundamentale consacrate în Constituție, Codul de procedură civilă și art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

A mai invocat că, nefiind atrasă în proces, Corjița Natalia, a fost în imposibilitatea de a prezenta înscrisuri în susținerea dreptului de proprietate, fiind încălcate drepturile și principiile fundamentale vizând contradictorialitatea, dreptul la un proces echitabil și egalitatea armelor.

A susținut Corjița Natalia că nu a avut toate garanțiile instituite de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, care au drept scop asigurarea respectării dreptului la un proces echitabil pentru orice justițiabil.

La 14 decembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului pentru notificare copia recursului depus de Corjița Natalia, reprezentată de avocatul Doroftei Roman, împotriva încheierii din 15 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu prevederile art. 424 alin. (2) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de către curțile de apel.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Încheierea Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 15 noiembrie 2022.

Conform scrisorii de comunicare a actului procedural, încheierea din 15 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată pentru notificare participanților la proces prin intermediul poștei electronice la data de 07 decembrie 2022 (f.d. 195), astfel, recursul declarat la 05 decembrie 2022, este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii contestate, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 449 din Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care: a) s-a constatat, prin sentință penală irevocabilă, comiterea unei infracțiuni în legătură cu cauza care se judecă; b) au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei; c) instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces; e) s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere; e¹) a fost aplicată o lege declarată neconstituțională de către Curtea Constituțională și la judecarea cauzei a fost ridicată excepția de neconstituționalitate, iar instanța de judecată a respins cererea privind sesizarea Curții Constituționale sau din hotărârea Curții Constituționale rezultă că prin aceasta s-a încălcat un drept garantat de Constituție sau de tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului; g) Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova; h) Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

Din dispozițiile art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă, rezultă că cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 452 alin. (2) din Codul de procedură civilă, dezbaterile sunt limitate la admisibilitatea revizuirii și la faptele pe care se întemeiază.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, drept temei de revizuire a deciziei instanței de apel au fost invocate prevederile art. 449 lit. b) și anume că i-au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei, lit. c) că instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces și lit. h) că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii pronunțate de o instanță de judecată națională.

Cu referire la motivul de revizuire a deciziei instanței de apel prin prisma temeiului prevăzut de art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs menționează că, reprezentantul Nataliei Corjița, Doroftei Roman, a anexat copia buletinului de identitate a Nataliei Corjița, copia contului de plată din 10 martie 2019, ordinul de încasare a numerarului din 23 martie 2020, invocând că între SC „Ecosem Grup” SRL și Corjița Natalia urmează să fie perfectat un contract de vânzare-cumpărare a garajului cu nr. cadastral xxxx, iar prin neatragerea în proces a

Nataliei Corjița, aceasta a fost în imposibilitate de a prezenta înscrisuri probatorii în susținerea dreptului de proprietate.

Astfel, în cazul în care se invocă temeiul prevăzut de art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă, este important ca circumstanțele sau faptele date existente obiectiv pînă la data pronunțării hotărârii, să fie confirmate prin prezentarea unor probe concludente și pertinente, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

Aici, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție notează că, dezacordul cu soluția emisă de către instanța de insolvență și ulterior cea de recurs privind respingerea cererii administratorului insolvenței SC „Ecosem Grup” SRL privind anularea măsurilor de limitare în dreptul de administrare și de valorificare a masei debitoare a SC „Ecosem Grup” SRL, în planul procedurii de restructurare, precum și neatragerea în proces a Nataliei Corjița, nu poate servi drept temei de revizuire. Or, revizuenta/recurenta nu a indicat care este norma legală prevăzută de Legea insolvenței ce ar servi temei pentru atragerea acesteia în proces. La caz, Corjița Natalia nu este lipsită de dreptul său de a depune cerere la instanța de insolvență, în a cărei procedură de examinare se află cauza de insolvență, pentru a fi examinată în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

Instanța de recurs constată că, faptul perfectării contractului de vânzare-cumpărare a garajului cu nr. cadastral xxxx între SC „Ecosem Grup” SRL și Corjița Natalia și prin neatragerea Nataliei Corjița în proces, aceasta fiind în imposibilitate de a prezenta înscrisuri în susținerea dreptului de proprietate, nu poate fi reținut drept circumstanță nouă descoperită potrivit art. 449 lit. b) din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, revizuenta urmează să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei și că aceste circumstanțe sau fapte au fost descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă. Circumstanțe, care nu se atestă la caz.

Referitor la argumentul recurente precum că, instanța a emis o hotărâre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces, temei prevăzut de art. 449 lit. c) din Codul de procedură civilă Colegiul reține că, cererea de revizuire trebuia să fie depusă de persoana care nu a participat la examinarea cauzei și care consideră că prin decizia emisă i s-a încălcat un drept. Or, Corjița Natalia nu a indicat care este norma legală prevăzută de Legea insolvenței ce ar servi temei pentru atragerea acesteia în proces.

Mai mult, instanța de fond a soluționat cererea depusă de administratorul insolvenței Vladimir Balan cu privire la anularea măsurilor de limitare în dreptul de administrare și de valorificare a masei debitoare a SC „Ecosem Grup” SRL și anume a notărilor efectuate în Registrul bunurilor imobile în favoarea lui Fedic Alexandru.

Cu privire la acest subiect, instanța de recurs stabilește că la depunerea cererii de revizuire Natalia Corjița a invocat dreptul său de proprietate asupra bunului, însă a omis să prezente probe ce ar confirma faptul dat or, însăși din cererea de revizuire și din conținutul cererii de recurs urmează că între SC „Ecosem Grup” SRL și Corjița Natalia urma să fie perfectat un contract de vânzare-cumpărare a garajului cu nr. cadastral xxxx. Astfel, alegațiile revizuyentei/recurente precum că, la momentul

judecării cauzei, dânsa era proprietar al garajului și respectiv urma să fie atrasă obligatoriu în proces, sunt neîntemeiate.

Rezultând din cele expuse supra, Corjița Natalia nu putea fi subiect al raportului material litigios și nu urma a fi implicată în prezentul proces, cauza urmând a fi examinată în conformitate cu prevederile Legii insolvenței.

Cu referire la temeiul de revizuire prevăzut de art. 449 lit. h) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, menționează că, revizuenta/recurenta nu a anexat nici o probă întru confirmarea faptului că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărâre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărârii contestate.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu argumentele indicate în cererea de recurs și cadrul legal aplicabil cauzei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră corectă soluția Curții de Apel Chișinău de respingere ca inadmisibilă a cererii de revizuire depusă de Corjița Natalia, reprezentată de avocatul Doroftei Roman, or alegațiile invocate de către aceasta ca temei de revizuire nu constituie circumstanțe noi în sensul art. 449 lit. b), c), h) din Codul de procedură civilă, care ar permite redeschiderea procesului.

În contextul expus, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia Curții de Apel Chișinău expusă în încheierea din 15 noiembrie 2022 că, circumstanțele invocate de către Corjița Natalia, reprezentată de avocatul Doroftei Roman, ca temei de revizuire a deciziei din 07 iulie 2022 a Curții de Apel Chișinău, nu se încadrează în prevederile art. 449 lit. b), c), h) din Codul de procedură civilă și nu constituie temei de redeschidere a procesului.

De asemenea, urmează de remarcat faptul că revizuirea este o cale de retractare a hotărârii și nu de reformare. În cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărârii adoptate, ci în baza unor temeiuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului și aceste temeiuri trebuie să fie obiective, reale și legale.

Colegiul reține că procedura de revizuire prevăzută la art. 449 – 453 din Codul de procedură civilă servește scopului înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6§1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care semnifică, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu urmează a fi rediscutată. Excepție de la acest principiu poate fi doar cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (cauza Brumărescu c. României, hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului din 28 octombrie 1999).

Aceeași regulă a fost reiterată de Curtea Europeană a Drepturilor Omului în cauza Roșca c. Moldovei, hotărârea din 22 martie 2005, definitivă din 22 iunie 2006, unde s-a subliniat expres că dreptul la un proces echitabil în fața unei instanțe de judecată independentă și imparțială, garantat de art. 6§1 din Convenție, urmează a fi interpretat prin prisma Preambulului Convenției, care enunța preeminența principiului supremației dreptului ca element al patrimoniului comun al statelor contractante. Unul dintre elementele fundamentale a preeminenței este principiul

securității raporturilor juridice, care înseamnă că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Totodată, principiul securității raporturilor juridice presupune respectul față de regula lucrului judecat. Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res judicata, adică caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești, care cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Competența instanțelor ierarhic superioare de revizuire trebuie exercitată pentru a corecta erorile judiciare și omisiunile justiției, dar nu pentru a efectua o nouă examinare. Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O abatere de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Josan vs. Moldova, nr. 37431/02, §25; Brumărescu vs. România, nr. 28342/95, §6; Ryabykh vs. Rusia, nr. 52854/99, §52).

În această ordine de idei, având în vedere normele legale naționale și raționamentele Curții Europene a Drepturilor Omului enunțate supra, instanța de recurs reține că o eventuală admitere a cererii de revizuire depusă de Corjița Natalia, reprezentată de avocatul Doroftei Roman, în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil garantate de art. 6 § 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea contestată este legală și întemeiată, iar argumentele invocate de Corjița Natalia, reprezentată de avocatul Doroftei Roman sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către Corjița Natalia, reprezentată de avocatul Doroftei Roman.

Se menține încheierea din 15 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, în cadrul procesului de insolabilitate a Societății Comerciale „Ecossem Grup” Societate cu Răspundere Limitată, în planul procedurii de restructurare.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Mariana Pitic

Victor Burduh